

**Szerkesztőségi iroda:**  
 Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,  
 hová a lap szellemi részét illető  
 minden közlemény intézendő.

**Kiadóhivatal:**  
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája  
 Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.  
 hová a hirdetések, az előfizet-  
 tések és a lap szétküldésére  
 vonatkozó felszólalások inté-  
 zendők.

Telefon-szám 21.

# TORONTÁL

**POLITIKAI NAPILAP.**  
 Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

**Előfizetési árak:**  
 Egész évre ——— 24 K.  
 Félévre ——— 12 K.  
 Negyedévre ——— 6 K.  
 Egy óra ——— 2 K.  
 — Egyes szám ára 8 fillér

**Hirdetések**

a kiadóhivatalban fogadot-  
 nak el. Azonkívül az összes  
 hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-  
 pnapok kivételével mindennap  
 délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 139. szám.

Csütörtök, június 20.

## Lukács a munkapártról.

— Politikai munkatársunktól. —  
 Budapest, jun. 20.

A nemzeti munkapártnak keddi érte-  
 kezletén a miniszterelnök őszinte meleg  
 elismerését nyilvánította kitünő maga-  
 tartásáért és azokért a fényes eredmé-  
 nyekért, melyeket kivivott. Az ország kö-  
 zönségének nagy része tiszta szívvel ve-  
 szen részt a nemzeti munkapártnak egy-  
 szerű és komoly, de annál bensőségesebb  
 ünnepségében és örvend, hogy a legille-  
 tésebb személy, a vezér fejezte ki az  
 általános köszönetet és hálát.

Tiszteljétek a közkatonákat, mondja  
 Petőfi. Semmit sem von le a kormány-  
 nak és Tiszának kiváló érdemeiből az,  
 aki a legteljesebb elismeréssel adózik  
 azért a példás fegyelemért és összetar-  
 tásért, amit a legsúlyosabb körülmények  
 közt oly nagy sikerrel tanusított. Nem  
 volt tulás benne, midőn Lukács egyene-  
 sen a munkapártnak tudta be érdeméül  
 a parlament munkaképességének helyre-  
 állítását, mert kétségtelen, hogy a több-  
 ség kitünő magatartása nélkül a legragyó-  
 gobb vezéri talentum sem aratott volna  
 ily nagy és elhatározó diadalt.

Az sem kisebbítheti a nemzeti  
 munkapárt érdemeit, amiről a miniszter-  
 elnök szintén megemlékezett, hogy az el-  
 lenzék a maga rövidlátó taktikájával

akaratlanul is előmozdította a saját ku-  
 darcának teljessé válását, provokálván a  
 főrendiháznak szinte egyhangú állásfog-  
 lalását az obstrukcióval szemben. Suum  
 cuique; a miniszterelnök elismeréséből a  
 főrendiháznak is kijutott.

De lehetetlen az ország közönségének  
 meg nem elmékeznie arról, hogy a nem-  
 zeti munkapárt két éves pályafutása  
 alatt immár másodsor ragadta ki közle-  
 tünket a legsötétebb, legbonyolultabb  
 helyzetből. Az első felszabadítást éppen  
 megalakulásával vitte véghez, midőn a  
 koalíció teljes szétzüllése után helyreállí-  
 totta a kormányzásnak, a közügyek in-  
 tézésének szilárd és kipróbált alapját.  
 Most másodsor a föltámadni próbálkozó  
 koalíció által teremtett anarkiát szün-  
 tette meg, remélhetőleg most már végle-  
 gesen. Nincs azonban még minden elv-  
 গেzve, amint arra a miniszterelnök is  
 figyelmeztette pártját. Még fontos tör-  
 vényjavaslatok várnak elintézésre a nyári  
 szünet előtt, azután pedig biztosítani, kö-  
 rülbástyázni kell az elért eredményeket.  
 A nemzeti munkapárt a szünet alatt sem  
 fogja átengedni a tért az ellenzéknek,  
 hanem élénk érintkezést tartva fel a vá-  
 lasztóközönséggel, gondoskodni fog róla,  
 hogy a letört obstruktorok vissza ne fog-  
 lalhassák azt a hadállást, amelyből kive-  
 rettek. Es ebben az akciójában is a köz-

vélemény lelkes rokonérzése fogja kísérni  
 a nemzeti munkapártot.

## HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellmianics  
 Lajos főispán ma délben hivatalos ügyek-  
 ben Budapestre utazott, ahonnan vasárnap  
 reggel érkezik vissza Nagybecskerekre.

— **Kinevezés.** A m. kir. földművelési  
 miniszter Fülep György nagybecskereki  
 X. fizetési osztályu m. kir. állatorvost a  
 IX. fizetési osztályba nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-  
 miniszter Weber Gyula ujvidéki és  
 Czrnyanszky János nagybecskereki  
 kir. törvényszéki irnokokat kölcsönösen  
 áthelyezte.

— **A jegyzői nyugdíjszabályzat.** A  
 vármegye legutóbbi közgyűlésén tárgyalt  
 jegyzői nyugdíjszabályzatra vonatkozólag  
 helyreigazításul közöljük, hogy az 1912-ik  
 évi augusztus elseji életbelépés a szabály-  
 zat 10-ik szakaszának g) pontjára és a  
 37-ik szakasz b) pontjára vonatkozik,  
 míg az egész szabályzat életbeléptetésé-  
 ről a szabályrendelet 1—36-ik szakasza  
 gondoskodik.

— **Elhunyt tanár.** Kreselics  
 László, a soproni főreáliskola tanára,  
 aki városunk szülője s aki néhány évvel  
 ezelőtt az itteni főgimnáziumnál is mű-  
 ködött, az éjjel anyósa, özv. Krizsa-  
 nicsné Csernovits-utcai házában 30  
 éves korában meghalt. Halálát özvegyén,  
 szül. Krizsanics Vilmán és három  
 gyermekén kívül kiterjedt rokonság és  
 számos jóismerőse gyászolja. Az elhun-  
 yat holnap délután temetik el itt Nagy-  
 becskerekben a Csernovits-utcai gyász-

## Gyermekboszu.

Irta: dr. Csósz Imre.

A „Torontál” eredeti tárcája.

Középoroszországnak egy kerületé-  
 ben, közvetlen a Volga partján összerótt  
 kunyhók, vagy inkább barakkok látha-  
 tók. Favágók tanyája ez, akik a szomszéd-  
 os erdők rengetegeiben üzik mestersé-  
 güket.

Ezen tájékon a Volga partját elra-  
 gadó táj uralja. Magas nyírfák hajolnak  
 a csöndesen folydogáló, sima vizek felé  
 és amint beköszönt a nyár, a festők  
 egész serege telepedik le rendszeren az  
 erdők és partok közelében.

De még télen sem ritka az idegen,  
 aki gyönyörködni jó a vidéknek saját-  
 ságosan szép, festői bájában és jelenlétük-  
 kel lendítenek a favágók jövedelmén,  
 úgy, hogy még az öreg Petrikoff, kit az  
 egész környék becsült, gondtalanul meg-  
 élhetett.

Petrikoff büszke volt őseire, kik az  
 erdőt soha el nem hagyták és fejszék-  
 kel keresték meg becsületesen kenyerüket.  
 Az öreg favágó már özvegy vala. Neje  
 két gyermeket hagyott hátra, egy leány-  
 kát, Verát, aki most 15 éves lehetett és

egy hétéves fiut, az Ivánt. Ez utóbbinak  
 föltünően csöndes természete vala és  
 már kora gyermekiségében jelét adá  
 meglepően erős akaratának.

Az édesanya már két éve, hogy ha-  
 lalos ágyán magához hivatva idősebb  
 gyermekét, megfogta annak kezét és így  
 szólt hozzája:

— Hallgass meg, Vera lányom!  
 Atyád már öreg, öcsédnek pedig kemény  
 feje van. Mindkettőjüket rád bízom,  
 mert engem már az Úr elszólit mellőle-  
 tek. Főképpen a kicsinynek viseld jól  
 gondját és igyekezzél második anyja  
 lenni. Régen észrevettem már, hogy te  
 tudsz rá egyedül hatni.

Vera sirva felelte:

— Igen, jó anyám, örködni fogok  
 fölötte.

Nemsokára rá a nagyobbik testvér  
 szorgos kis mamája lett öcsének. Ó volt  
 az, aki ügyelt a házikó fölött; aki estén-  
 kint gőzölgő levestel várta édes atyját,  
 aki kis öcsének az ügyeit a legnagyobb  
 körültekintéssel intézte. Mindig foglal-  
 toskodott, szorgoskodott és soha sem  
 volt rosszkedvű. A napnak legnagyobb  
 részét egyedül töltötte, mert atyja már  
 pirkadatkor munkába ment. Egy óra  
 azután felköltötte a kis Ivánt, hogy a

két kilométerre eső közeli községnek is-  
 kolájába vezesse. Mindketten, hogy a rö-  
 videbb utat válasszák, a földeken men-  
 tek keresztül, amelyeknek talaját majd a  
 hó, majd az eső tette lazává. Hazatérte  
 előtt Vera a falu pékjénél megvette a  
 szükséges kenyeret és más egyéb konyha-  
 szükségletet, ahogy az már a pénzből ki-  
 futott. Így elvégezvén ügyes-bajos dol-  
 gait, vidám kedélyvel indult ismét  
 vissza magányos lakuk felé, hol a házi  
 teendők elvégzésével durva ruhadarabo-  
 kat varrogatott abból a vászonból, ame-  
 lyet a szomszéd községnek batyusa a  
 földműveseknek árusított. Nyári napokon  
 pedig kiült mindig a kunyhó küszöbére  
 és onnan nézte a szép, virágos mezők  
 között kanyargó Volgát.

Este a kis Iván mindenkor egyedül  
 jött haza az iskolából. Sokszor meg is  
 késett, amikor is Verának nem kis ag-  
 godalma támadt.

Egy este ismét elmaradt. Verának  
 eszébe jutottak édesanyjának szavai: „Vi-  
 gyázz jól a kicsire!” És azért egy da-  
 rabon eléje ment. Mert ugyan mit szólna  
 az édes apa, ha még alkonyatkor sem ta-  
 lálná otthon az Ivánt... Kezével töl-  
 csért csinált tehát szája elé és hangosan  
 kiáltotta az erdőbe: „Iván! Ho! Iván!”

## Első nagybecskereki Lukits-féle szappan- és gyertyagyár

Gyárt: Mindennemű mosó, házi, vegyi, borbély- és pipereszap-  
 panokat, Stearin, paraffin, viasz- és faggyugyertyát,  
 lug, lugkó, marószódát és amer. „Dolar” cipőkrémet.

Gyári iroda: Uőrszmarly-ut 15.

Telefon 170

házból s a temetésen résztvesz a főgimnázium tanári kara is.

— **Megjutalmazott iparosinasok.** A nagybecskereki fiuipariszkolában a tegnapi nap előtt tartott vizsga keretében ment végbe ünnepies formában a vall. és közoktatásügyi miniszter által a legjobb előmenetelt tett inasok részére adományozott 50 korona jutalomdíj átadása. A vizsga után az egybegyűlt növendékek a vizsgai elnökök és a tanítók jelenlétében lelkes szép beszédben fejtegette Urhegyi János igazgató a miniszterium által adományozott jutalomdíj intencióját és erkölcsi hatását, amely buzdítólag hatván a fiatal iparos nemzedékre, a nemesszövület által közvetve a magyar ipar fellendülését fogja eredményezni. A megjutalmazott tanulóknak, névleg Meleghy Hugó s Krémer Jakabnak ezután dr. Györgyevics Mihály kir. tanácsos vizsgálónak adta át az egyenkint 25—25 korona jutalmat, továbbá törekvésre buzdítván őket.

— **A főgimnázium érettségi vizsgái.** A nagybecskereki közs. főgimnáziumban dr. Riegl Sándor kalocsai főgimnáziumi igazgató, miniszteri biztos elnöklésével tegnap délután értek véget a szóbeli érettségi vizsgák s ugyancsak még tegnap délután hirdették ki az érettségi vizsgálatok eredményét is, amely szerint a vizsgázó 17 tanuló közül 3 jelesen érettnak, 4 jól érettnak, 8 pedig érettnak nyilvánították, míg 2 tanulót 1—1 tárgyból szeptemberre visszautasított a tanári kar.

**Jelesen érettek:** Jovanovics József, Mihajlovics György és Róth Béla.

**Jól érettek:** Axmann János, Dimitrievics Braniszlav, Kamenkovics Szlavko és Teodorovics János.

**Érettek:** Bánfalvy Zsigmond, Csefalvy Ödön, Delfel Aladár, Kirehner József, Kolarov Vitályos, Kolos Fülöp, Pető Sándor és Zalán Tibor.

— **Esküvő.** Csucs János itteni kereskedőjének ma tartotta esküvőjét Remsing Jankával, Remsing Mátyás itteni vendéglős hugával. A polgári esküvő délelőtt fél 12 órakor volt a helybeli állami anyakönyvi hivatalban.

— **Adományok a torontali árvizkárosultaknak.** A torontálvármegyei árvizkárosultak javára újabban a következő adományok érkeztek a vármegye alispánjához: A Nagybecskereki Takaré-

és Előlegegyület 200 kor., Franz J. L. takarékpénztári igazgató 40 K, Karátsonyifalva 50 K, Nyerő község 50 K, Alsóit-tebe község, a párdányi ipartestület és Rózsa Ferenc gyűjtése 265 K 38 f., Tamáslaka 15 K, Egres község 140 K, Kükékháza 30 korona.

— **Köszönet.** A helybeli 9. számú honvédszázad a gyakorlatról visszatérve 10 koronát talált. Ez összeget Nagy Sándor századparancsnok az árvaháznak adta. Ország Péter hat koronát küldött az árvaháznak. A nemesszövület adományokért e helyütt mond halás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

— **A kath. legényegylet mulatsága.** A Nagybecskereki kath. legényegylet 1912-ik évi július hó 6-ikán (szombaton) (kedvezőtlen idő esetén július hó 13-án) a kaszinó kerthelyiségében műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj: Családjegy (3 személyre) 3 korona, személyenkint 1 kor. 20 fillér. Kezdeté pont fél 9 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirtapilag nyugtáznak. Jegyek előre váltathatók: Benó Testvérek, Láng Károly, Almássy és Szepessy-cégeknek, valamint a rendezőségnek. A műkedvelői előadáson színpad kerület Molnár Ferenc bohózata „A doktor ur”. Szereplők: Hetzel Gyula, Mazsgán Zsófia, Schuld Fülöp, Várady János Gyula, Wáhlík János, Schmied Mihály, Zrébits Gergely, Schneider József, Makány Mariska, Szauer Paula, Weber Teréz, Pétersz Ferenc, Herodek Pál. Utána élőképek és tánc.

— **Évzáró-vizsga Nagyzezsényben.** Mint Nagyzezsényből írják, a nagyzezsényi áll. elemi iskolában f. hó 17-ikén tartották meg a vizsgákat. Schmidt Mihály igazgató-tanító és Mayer Éva tanítónő sikeres fázadozásának köszönhető, hogy a gyermekek általában igen jó előmenetelt tanúsítottak s a tulnyomó számú nem magyar ajkuak szépen megtanultak magyarul.

— **Posta és távirónövendékek fölvétele.** A m. kir. kereskedelmi miniszter közhírré teszi, hogy a posta-távírda és távbeszélő-hivatalokhoz növendékek vétetnek fel. Növendékké felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet (horvát-szlavonországi illetőségűek a horvát nyelvet) szóban és írásban bírják; továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatal-

labbak és 16 évesnél nem idősebbek; az iskola bevégezése és növendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-távírda és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A fölvételért sajátkezűleg írt, ivenként 1 K-s pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1912. évi július hó 15-ig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta és távírda igazgatóságához címezve, azon posta- és távirdahivatalnál nyújtandó be, hová folyamodó növendékké felvételét óhajtja. A folyamodványokra a szülőknak, illetve árváknak a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávetendő. A fölvett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesítés kézhezvétele után legkésőbb 1912. évi szeptember hó 1-én megkezdeni. Bővebb felvilágosítás minden postahivatalnál nyerhető.

— **Felülfizetések.** A nagybecskereki állami felső kereskedelmi és polgári iskola majálisa alkalmából a következő felülfizetések történtek: K 40 Közgazdasági bank r. t. K 20 Nagybecskereki Népbank r. t., Torontálvármegyei Takaré- és Hitelbank, Nagybecskereki Takaré- és Előlegegyület mint r. t., Cukorgyár. K 6 Beneth Károly. K 5 Strasser és König, dr. Pollák Győző, Cinner, Vámos Ignác, Rigó Pista, Haidegger Ödön, Dellimanies Lajos, Eisenstädter. K 3 N. N., Jankó Ágoston, dr. Juliusz Ármin. K 2 Pierre Jánosné, Hiller László, N. N., N. N., Tóth István, N. N., dr. Fried Albert, dr. Podvinecz Izsó, dr. Kuncz, Dr. l., dr. Perisics Zoltán, Buzolich József, dr. Nagy Dezső, dr. Nm. J., Schindelas Béla. K 1 Lukász Betti, Csergő Gábor, Kraker, N. N., N. N., N. N., X. Y., X. Y., N. N., Vahl Jakab, N. N., N. N., Olvashatlan, Massienovits Luka, dr. Steiner Gyula, dr. Neumann Gyula, Mayer Jenő, N. N., Rubin Ármánd, Eisenstädter, Engel Maca, Olvashatlan, olvashatlan, dr. Borsódi Lajos, olvashatlan, olvashatlan Juliusz Lipótné, dr. Stein József, dr. Jaksity Zsarkó, dr. Král Tamás, dr. Stepanov, dr. Váradi Imre, Bielek Antal, Vági Sándor, dr. Dukesz József, Szöllősy, N. N., Kéler Ákos, Menyhárt Károly, olvashatlan,

Egyszerre csak észrevette őt. Pityeregve jött egy szűk ösvényen. Egy közeli sziklafal visszhangozta fölzaklatott kedélyének siralmát.

— Mi bajod Iván? Miért ily későn? Megbüntettek talán az iskolában?

Iván szemét öklével dörzsölve csak egyre tovább sirt.

— Nem akarsz nekem szólni? Nézd a te kis anyuskád boldog lenne, ha téged meg tudna vigasztalni!

Iván most már toborzékolni kezdett: — Nem kell nekem senki vigasza! De én el nem felejttem azt, amit a gyáva fickó rajtam elkövetett!

— Ki az a gyáva fickó? Mit csinált neked? — kérdezte Vera.

— Niklas volt az! El akarta venni tőlem a labdát és öklével megütött.

— Mutasd, hol ütött meg? — Vera elhuzta Iván kezét annak szeméről és akkor látta, hogy balszeme alatt véres daganat van. A leány megijedt, Ivánt a konyhába vonszolta és friss vízzel locsolgatta a szemét.

— Esküszöm, hogy boszut állok. Vera, esküszöm! — erősítette Iván csupa gyűlölettel.

Vera elmosolyogta magát és melléhez szorította a gyermekét.

— Légy okos Iván! Niklas a te játszótársad. Igazságtalanul cselekedett, az igaz, de biztosan nem gondolta, hogy ily rosszul fog kiütni a dolog!

— Gyáva gazfickó ő!

— De Iván!

— És én megboszulom magam! Biz én boszut állok rajta!

— De nem szabad ám boszut állani. Szegény boldogult édesanyáknak bánatot szerezni!

Iván dacosan fölbiggyesztette az aj-

kát és fogai között mormogott valamit, mit Vera nem értett meg.

— No majd meglátod!

Ha valaki, úgy Vera tudta volna őt egyedül megbékíteni, de látta, hogy most ő sem bír vele. Ismerte a fiu szilárd jellemét és önfajúságát. Épp azért mindennap remegett a gondolattól, hogy Iván talán kétszeresen visszaadja a rajta esett sérelmet. S a fiu mindig hallgatógabb lett. Oly gyűlöletet táplált magában, amilyen csak felnőtt férfiaknál látható.

Vera tudta, hogy Niklas szerdán, amikor szünetnap van, elő fog jönni, hogy Ivánnal a Volga partján játszadozzék. Türelmetlenül várta a napot, mert kíváncsi volt, vajjon öccse elfelejti-e azt, ami vele történt.

De Iván egész nap az erdőt járta és a másik sem mutatkozott. Elmult egy hónap és a két fiu még mindig nem közeledett egymáshoz. Vera már kezdte elfeledni a fiatalok pörét, de azért nem mulasztotta el, hogy esténként Ivánt ne figyelmeztesse a szeretetre, mert titkon mégis félt a fiunak még mindig gyűlöltre hajló természeté miatt.

Iván a vakáció idejét jobbára azzal töltötte, hogy egy kis hálóval vagy zsinnyel, vagy más eszközökkel, melyeket ő maga készített, halakat fogdosott. Egész nap a parton járt-kelt és majd itt, majd amott vetett hálót a halaknak.

Egy este, még evés előtt — lehetett vagy 7 óra — Vera lement a Volgához, hogy a nyírfák alatt vizet merítsen. Letérdelt és kinyújtott kézzel telemerített egy kőkorsót.

Ekkor hirtelen — 10 lépésre tőle — egy nyírfa lombja alatt loccsanást és utána rémes kiáltást hallott.

Vera előrehajolt és ekkor látta,

hogy egy gyermeket a hullám elragadott. Hiába próbálkozott szegény, eltűnt a vízben, de újra előkerült.

— Segítség! Segítség! — kiabálta torkaszakadtából a leány.

Mögötte léptek hallatszottak. Iván futott oda a zajra.

— Mi az? — kérdezte meglepetten.

— Ah! — sóhajtott a leány ijedten — azt hittem, hogy te vagy az, aki ott a vízbe esett... A hullám elragadta és most veszte van szegény!

Iván tenyerét szeme fölé tette és úgy vizsgálta a víz felületét.

— Az ott? .. Hisz az Niklas!

— Szegény édes anyja! — siránkozott Vera és ész nélkül futkosott fel és alá a parton. Egyszerre csak megfordult, mert háta mögött egy másik loccsanást is hallott.

— Iván! — kiáltott föl.

— Iván!

De Iván csak uszott és nagy lökésekkel iparkodott fuldokló barátja felé. Kitűnően tudott uszni és el is érte barátját és — piff, puff — két energikus ütést adott neki.

— Igy ni, — mondotta — lefizetem neked, amit tettél és azt is, hogy elkerült engem.

Azután kivonta a fáradt testet a partra, oda, ahol Vera még mindig segítségért kiáltozott. Teljesen kimerülten ért a partra. Ott azután Niklas magához tért, felnyitotta a szemét és az találkoztott a másikéval, aki diadalmasan kiáltotta:

— Megesküdtem, hogy boszut állok, — ma megtettem azt.

Vera pedig karjai közé vette öccsét, anyai szeretettel szorította magához és könnyek között mondta:

Drága Iván, mily büszke vagyok reád!

Mayer Rezső, olvashatlan, N. N., X. Y., olvashatlan, dr. Obadeanu Pál, N. N., Fleiner Aladár, N. N., Kaman, Kralyev fivérek, A. E., N. N., Bölönyi László, Brenuty, N. N., Rup, Melek, Farky, Axmann Lajos, Grünbaum Frigyes, N. Y., dr. Csekmanek Rezső, Borál Emil, Stirs, N. N., Melkun Dezső, Kohn Lipót, Grün Jenő, Havas Dánielné, dr. Juliusz Ármin, Frank Lajos, dr. Stein József, Grün Alfréd, Liptay Dezső, Jónász Bertalan, K — 70 Deutsch Márton, K — 60 R. N., Dukász Mihály, olvashatlan, N. N., K — 50 Mihajlov György, Cs. N., N. N., K — 40 N. N., dr. Fialowski Béla, N. N., K — 20 N. N., Pilischer Gyula, Perger Rezső, Melkuhn Dezső, N. N., N. N., N. N., N. N., Szöllősyné, Remann B., olvashatlan, N. N., Schneider, Tosity Tosa, N. N., N. N., Kern Imre, K — 10 N. N., N. N., I. E. A fenti összegeket ezen uton is hálás köszönetét fejezi ki az intézet igazgatósága.

— **Megszűnt állatbetegség.** Annak idején közöltük, hogy itt Nagybeeskerekén a Déli soron a városi állatorvos egy lovon takonykórt állapított meg. Hivatalos közlés szerint a betegség most megszűnt, aminek következtében a város polgármestere az annak idején elrendelt udvari zárlatot most feloldotta.

#### TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délnél gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete“ nagybeeskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott esz- közöltetnek.

Julius 8. A közigazgatási bizottság ülése.

## TÁVIRATOK.

### A politika eseményei.

**A képviselőházi bizottságok megalakulása.** — **A ujoncjavaslatok.** — **A képviselőház munkarendje.** — **A főváros a kormány mellett.**

Budapest, jun. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma nem tartott ülést, mert ma a bizottságok és az osztályok alakultak meg. Így ma a Ház körül egyáltalán semmi incidens nem történt. A megalakult bizottságok közül a véderő-bizottság nyomban le is tárgyalta az ujoncmegajánlásról szóló javaslatot. A politika eseményei közül még a legfigyelemreméltóbb momentum az, hogy az ország fővárosának, Budapestnek a törvényhatósága szintén azok mellé állt, akik a kormány eljárását helyeslik, amennyiben tegnapi ülésén tulnyomó nagy többséggel bizalmat szavazott a kormánynak.

#### A képviselőházi bizottságok megalakulása.

Budapest, jun. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház bizottságai és osztályai ma elvégezték alakulásukat. Az összeférhetlenségi bizottság elnökévé K h u e n-H é d e r v á r y Károly grófot választották meg s ugyancsak őt választották a közigazgatási bizottság el-

nökévé is, amely a renitenskedő képviselőkről szóló törvényjavaslatot fogja tárgyalni.

#### Az ujoncjavaslat.

A képviselőház véderő-bizottsága Tallián Béla báró elnöklésével ma délelőtt tárgyalás alá vette az ujoncmegajánlásról szóló törvényjavaslatot s azt általánosságban és részleteiben is elfogadta. A javaslat szerint a megajánlandó ujoncok száma a közös hadsereg részére 57.997, a honvédség részére 17.500.

#### Törvény a renitens képviselőkről.

Budapest, jun. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Illetékes forrásból jelentik: A nemzeti munkapárt tagjai között teljes megnyugvást keltett az a magyarázat, amelyet Lukács miniszterelnök bizalmas formában fűzött előttük a renitens képviselők mandátumvesztéséről szóló törvényjavaslatához, amely az ősszel, ha az ellenzék akkor folytatná a renitenciát, pár napon belül törvényerőre lesz emelve. A bizottságok tárgyalják a képviselőház elé tegnap terjesztett törvényjavaslatokat, hogy a Ház plénuma ezeket mielőbb és még e hónap végéig elintézhesse.

A külföldi lapok közül ujabban „Frankfurter Zeitung“, „Temps“, „L'Independance Belge“, „Times“ és a „Morning Post“ nagy elismeréssel méltatják Tisza érdemeit a parlamenti rend helyreállítására.

#### A képviselőház munkarendje.

Mint jól értesült forrásból jelentik, a kormány a képviselőház munkarendjét úgy osztotta be, hogy az összes törvényjavaslatok keddig elintézését nyerjenek s azután megkezdje a Ház a nyári szünetet.

#### A főváros a kormány mellett.

A főváros törvényhatósága tegnap tárgyalta a politikai helyzetre vonatkozó indítványokat. Két indítványt nyújtottak be. Egyik Tompa Antal bizalmatlansága volt, a másik Havas Rezső bizalmi indítványa. Először Tompa Antal indítványára szavaztak, amelyet 214 szóval 46 ellenében elvetettek. Azután Havas Rezső indítványára szavaztak és 156 szóval 76 ellenében kimondták, hogy bizalommal viseltetnek a kormány iránt.

#### A trónörökös nejének rangemelésé.

Budapest, jun. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Ferenc Ferdinánd trónörökös nejét egyenjogusította a főhercegnőkkel, úgy, hogy most a trónörökös neje rangban közvetlenül a legifjabb főhercegnő után jön, illetőleg ő a legifjabb főhercegnő.

#### Rablógyilkosság a fővárosban.

Budapest, jun. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap éjjel borzalmas rablógyilkosság történt a fővárosban. Az Eötvös-utcában egy rendőr észrevette, hogy az Eötvös-utca 29. számú házban levő földszinti üzletbe egy ismeretlen ember hatolt be. Mikor el akarta fogni, felmenekült a házba s ott a negyedik emeleten levő lakás cselédszobájába a nyitott ablakon keresztül beugrott. A gonosztevő az ott alvó Hornig Katalin nevű cselédleányt megtámadta s baltával agyonverte. Eközben még időt szakított magának arra is, hogy magához vegye a leánynak 320 koronáról szóló takarékpénztári könyvét és 50 korona készpénzét. Bár ekkor már az egész ház talpon volt, a go-

nosztevőnek mégis sikerült kiszöknie a házból s a nyugati pályaudvar felé menekült. Innen azonban már nem menekülhetett el, mert az ott levő munkások segítségével mentek az üldöző rendőröknek s a pályaudvar waggonjai között elesípték. Elfogatása után megállapították, hogy a gonosztevő Vince Dezső rovott multu csavargó. A cselédleány meggyilkolását és kirablását mindjárt be is ismerte, de a tettét nem előre megfontolt szándékkal követte el.

#### A zágrábi merénylet.

Budapest, jun. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zágrábból sürgönyzik, a horvát bán elleni merénylet áldozatának Hervoiics báni tanácsosnak az állapota annyira rosszabbra fordult hogy ma már ellátták a halotti szent-ségekkel.

#### TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.51
Buza (áprilisra)	—
Rozs (októberre)	9.61
Zab (októberre)	9.22
Tengeri (júliusra)	8.83
Tengeri (augusztusra)	8.91
Tengeri (májusra)	7.40

Felelős szerkesztő: Somfai János.

## Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

## Figyelmeztetés.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy fiamnak, Szepessy Jenőnek ne hitelezzen, mert én adósságait meg nem fizetem.

Szepessy Titus,  
könyvkereskedő.

## Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybeeskereken közvetlenül a város mellett egy

## 14 holdas szőlő.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szőlőt esetleg két parcellában is eladják. —

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Szakembereknek nélkülözhetetlen!

**Az egyetlen magyar manu-faktur és konfekciós lap:**

## Textilipar és Kereskedelem

Szerkesztik: Előd Loránt és Lenkei Zsigmond.  
Kérjen mutatványszámot. Félévre 8 kor.

A közlélmzés minden ágát felöleli, az eseményekről számot ad a szakembereknek és a háziasszonyoknak a

## Magyar Közlélmzés

Megjelenik 10 naponként. Kérjen mutatványszámot. Félévre 7 kor.

**LENKEI ZSIGMOND** Ujságvállalata és Hirdetési irodája

Budapest, VII., Dohány-utca 37. sz. Telefon 176—09.  
305—3.3

Sürgöny!

Sürgöny!

## Kirándulás Szlankamenre a „BÉGA“ hajóval.

766-31

Folyó évi június 23-án, vasárnap reggel fél 5 órakor a „BÉGA“ hajó Szlankamenre indul, hova 9 órakor érkezik és ahonnan délután 5 órakor indul visszafelé. — Ezen kellemes szórakoztató utazásra föl hívjuk és fölkerjük a t. közönséget. —

Az utazásért oda és vissza 5 kor. fizetendő személyenként II. osztályban. — I. osztály lefoglalva. Zárt társaságok részére külön megállapodás szerint. —

A hajón elsőrangu büffet.

Jelentkezni Dr. Zsupánszky Szilvákó ügyvéd ur irodájában lehet.

„Béga“ hajóvállalat.

673-1912. szám.

773-1.1

### Hirdetmény.

Alulírott előjáróság közhírré teszi, hogy egy 8 év körüli sárga, jegytelen, körülbelül 100 korona értékű kanca bitangóságba vétetett, ha igazolt tulajdonosa időközben nem jelentkeznék, úgy 1912. évi július hó 7-én reggel 8 órakor Torontáludvar községében nyilvános árverésen el fog adatni.

Kelt Torontáludvaron, 1912. évi június hó 17-én.

Községi előjáróság.

## Méhviaszt

veszünk

minden mennyiségben

Bencze Antal és fia.

775-1.1

Árkod község előjáróságától.  
1276-912. szám. 771-1.1

### Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Árkod község határában egy darab 10 éves fekete szőrű, po-fája mindkét felén kevés fehér szőr, csillagos hj. φ bélyegű kanca ló elfogott.

A tulajdonos folyó évi június hó 25-ig alulírott községi előjáróságnál jelentkezhetik s tulajdonát igazolhatják.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Kelt Árkodon, 1912. évi június hó 18-án.

Árkod község előjárósága.

511. Bvk. 1912. sz.

768-1.1

### Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1912. évi 1407. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 204/3. számú végzése folytán Eisenstädter S. és társai javára 1546 korona 46 fillér tőkekötvetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi május hó 18. napján lefoglalt és 865 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Tomasoáci-ut 18. sz. a. leendő megtartására határidőül 1912. évi június hó 27. napjának délután 3 órája kitűzetik, az 1912. évi V. 204/4. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: kész ruhák, varrógép.

Nagybecskereken, 1912. évi június hó 14. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Törökbecsei járás főszolgabirájától.  
4144-1912. szám. 772-3.1

### Pályázati hirdetmény.

Torontáludvar megye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben megüresedett kör-orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körorvos javadalmazása: az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 10. §-ának értelmében 1600 korona évi fizetés, 5-5 évenként megisméllődő — összesen 800 koronára emelkedhető — 200 korona ötödéves korpótlék, 300 korona lakpénz és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

A körhöz az 5692 lakossal bíró Kumán és az 1778 lakossal bíró Tiszatarros községek tartoznak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, valamint nyelvismeretüket is feltüntető kérvényüket hozzám f. évi július hó 10-ig nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját később fogom meghatározni.

Megjegyzem még, hogy a leköszönt kör-orvos Kumán községtől 600 korona, Tiszatarros községtől pedig 400 korona személyi pótlékot is élvezett s valószínű, hogy a megválasztandó körorvos szintén ezen kedvezményben fog részesülni.

Törökbecse, 1912. évi június hó 18-án.

Báró dr. Csávósy Ignác,  
főszolgabíró.

541. Bvk. 1912. sz.

769-1.1

### Árverési hirdetmény.

A budapesti V. ker. kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. II. 361/3. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 747/3. számú végzése folytán Gergely és Vecsei javára 510 kor. 92 fillér tőkekötvetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi május hó 30. napján lefoglalt és 1113 korona 50 fillérre becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Temesvári-ut 1. sz. a. leendő megtartására határidőül 1912. évi július hó 6. napjának délután 3 órája kitűzetik az 1912. évi V. 747/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: fűszerárak és bolti berendezés.

Nagybecskereken, 1912. évi június hó 18. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

141299/912. C. III. a.

x-1

### Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja az utazó közönség figyelmét arra a körülményre, hogy a személykocsikba a törvényerejű vasuti üzletszabályzat 28. §-a értelmében csak annyi kézipodgyászt szabad bevennie amennyi a saját ülőhelye felett és alatt elhelyezhető. Az ülőhelyeken, de különösen a kocsik folyosóján podgyászt elhelyezni tilos. E tilalmak valamennyi kocsiosztályra nézve egyaránt fennállanak és a szemlyvonat III. osztályu utasaira nézve csak annyiban tétetik kivétel, hogy ezek szerszámokat, tarisznyákat, zsákokban és átalvetőkben hordott terheket és hasonló oly tárgyakat is vihetnek magukkal, melyeket a gyalogjárók magukkal szoktak hordani.

Ha azonban e tilalom dacára a kocsik folyosóján vagy az ülőhelyeken podgyász helyezettnek el, ezért a rendes podgyászviteldi-jak 1 korona pótléttel felemelve fognak beszédelni s amennyiben erre mód és idő van az illető podgyászdarab a podgyászkocsiba fog átvitetni.

Budapest, 1912. évi június hó 10-én.

Magyar királyi államvasutak.

## Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

### Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1912. évi május hó 1-ső napjától.

ÉRKEZIK.		óra	perc
<b>Nagybecskereki pályaudvarra.</b>			
Temesvár—Versec—Zsombolyáról délelőtt		9	28
Pancsováról délután		7	04
Budapest—Szegedről reggel		6	20
Budapest—Szegedről délután		3	16
Szegedről délelőtt		9	34
Budapest—Nagykikindáról este		9	21
Szécsányból este		6	40

<b>Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.</b>		óra	perc
Zsomb.—Versec—Alibunár Temesvárról este		8	16
Módosról reggel		6	30
Pancsováról reggel		8	28
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel		8	23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4	14
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9	34
Szécsányból este		6	29

INDUL.		óra	perc
<b>Nagybecskereki pályaudvarról.</b>			
Pancsovára délelőtt		8	10
Pancsovára este		7	27
Szeged—Budapestre reggel		7	20
Szeged—Budapestre délelőtt		11	27
Szeged—Budapestre este		7	27
Szegedre délután		1	17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel		6	21
Karlovára délelőtt		10	00

<b>Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.</b>		óra	perc
Zsombolya—Temesvár—Versecre délután		4	15
Temesvár—Versec—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel		3	33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2	26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11	55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5	25
Módosra reggel		6	35
Zsombolyára délelőtt		10	59



### A gyermekeknek!

Ahol gyermekek vannak a házban, ahol betegeket könnyen emészthető ételekkel kell táplálni, ügyeljünk a következőkre:

#### tészták dr. Oetker sütőporával,

a jelenkor legjobbnak elismert sütősegéd-eszközével elkészítve, a legjobb tápszernek mondhatók. A sütőporok tejet, lisztet, tojást, zsiradékot és cukrot, tehát az emberi szervezetre nézve szükséges tápanyagokat tartalmaznak s ami a fő, könnyen emészthető, izletes formában. A csövek magas hőtoka által a liszt keményítő-sejtjei kinyílnak, a tej felesleges vizanyaga elpárolog és az esetleg benne levő bacillusok elpusztulnak. A használat és felübirát minden háziasszonyt meg fog győzni. Receptkönyvek ingyen. Dr. Oetker sütőpora mindenütt kapható.

Ügyeljünk arra, hogy valódi Oetker-féle gyártmányokat kapjunk.

## Két butorozott szoba kiadó.

Bővebbet Deák Ferenc-utca 7. szám.

644-x.9

## Rámpás

dr. Brájler Lajos szőlőjéből

literje 72 fillér

Kapható: Zápolya-utca 1. szám alatt a házmesternél.